

APWU:s nyvalde ordförande: "En stor allians för att försvara servicen och jobben"

USA - Fortsatta förluster

För första gången på flera år ökade USPS sina intäkter något under föregående räkenskapsår, som avslutades i september. Trots detta gick man fortfarande med en liten nått förlust på 32 miljarder, omräknat i kronor. Under de senaste sju åren har man förlorat sammanlagt 300 miljarder.

Brevvolymerna sjönk med 4,1 procent 2013.

USPS har 491.000 heltidsanställda och 127.000 deltidare.

En avgörande orsak till förlusterna är den ändrade lagstiftning från 2006 enligt vilken USPS varje år tvingas att sätta av 35 miljarder för att täcka pensionärernas sjukvårdskostnader 75 år framåt i tiden; ett åtagande som ingen annat statlig – eller ens privat – institution i USA har ålagt.

Carper - Coburn

Ingen lösning är, när detta skrivs i månadsskiftet januari-februari, beslutad i kongressen. I slutet av januari lades ett nytt gemensamt lagförslag från demokraternas och republikanernas talesmän i de här frågorna (Carper - Coburn S1486). Deras förslag innebär att kravet på att bygga upp en fond för sjukvårdskostnaderna kvarstår, men i något mildare form, premien sänks från 35 till 17 miljarder

(kronor) per år. Priset för "kompromissen" är att pensionärerna i stor utsträckning hänvisas till det (sämre) statliga sjukvårdssystemet. Sexdagarsutdelningen får en respit – men bara i högst ett par år. Den får finnas kvar så länge som den årliga volymen uppgår till mer än 140 miljarder försändelser. Under det senaste budgetåret uppgick den till 158 miljarder. Med samma minskningstakt som nu skulle man vara nere under den gränsen om 2-3 år och sedan är det alltså femdagarsutdelning som gäller. USPS måste enligt Carper-Coburn frysa nerläggningen av terminaler under två år. Det ska ses mot bakgrund av de klagomål på försämrade service som de hittillsvarande nerläggningarna gett upphov till. USPS ska också skynda på avvecklingen av "dörr-till-dörrservicen" och ersätta den med lådsamlingar och liknande. Sist men inte minst ska nuvarande regler för tvångsmedling – när avtalsparterna inte kan komma överens – ta än större hänsyn till företagets krav, "ta USPS finansiella situation under beaktande", som man formulerar det.

Lagförslaget – som den här gången har större möjligheter att gå igenom eftersom både demokrater och republikaner står bakom det – möter starkt motstånd från de fackliga organisationerna. De viktigaste

punkterna i deras kritik är att det skulle innebära

- att den kollektiva förhandlingsrätten för de fackliga organisationerna kraftigt försvagas
- att pensionerna försämrats
- att de 17 miljarder som ska sättas av årligen innebär en fortsatt strypning av USPS finanser
- att USPS tillåts fortsätta att stänga postterminaler
- att servicen reduceras efter två år och femdagarsutdelning införs
- att personalens förmåner reduceras

Även den inflytelserika gruppen av *Mailers* protesterar mot lagförslaget av den anledningen att det, enligt dem, innehåller för generösa regler för USPS att kunna höja portona.

Hårda rationaliseringar

Under tiden som den politiska kampen rasar om USPS framtid rationaliserar företagsledningen hårt. 143 sorteringsterminaler har avvecklats ("konsoliderats", som det så vackert heter) och nu återstår 320. Trots att 773.000 avlämningsställen har tillkommit under det senaste räkenskapsåret har brevbäringsdistrikten minskats med 1.437! Det säger en del om rationaliseringstakten i brevbäringen och förklarar missnöjet bakom demonstrationen i Washington.

I rationaliseringsprogrammet ingår även att ersätta postkontor med "post-i-butik"-lösningar enligt europeisk modell. USPS driver nu ett pilotprojekt där man öppnar kontor i 80 av Staples kontorsvaruhus. I avtalet med Staples ingår att de har rätt att driva postverksamheten med egen personal, vilket innebär att fackligt anslutna postanställda förlorar sina jobb och ersätts av oorganiserade och lägre betalda butiksanställda. APWU bedriver nu en kampanj där man kräver att Staples ska anlita postpersonal och demonstrerar för det utanför deras butiker.

Protest mot sena brevbäringssturer

Den 20 januari genomförde brevbärare och andra postisar en protestmarsch i

Brevbäraren Steve i Boston, Massachusetts, kan se fram emot ett allt större distrikt.

När jag intervjuade honom i april 2011 i Harvard hade de alldeles nyligen fått sin första maskin för sortering och finställning av storbrevet, FSS, installerad i Boston. De hade problem med tillförlitligheten och kvaliteten. Problem som har lett till en bitter konflikt mellan USPS och tillverkaren, Northrop Grumman (jag skrev om den i Faktuellt 3/2012 och 1/2013). Anklagelser och motanklagelser haglar och frågan är nu uppe för rättslig prövning och besked väntas i januari-februari i år ...

Washington mot nerläggningen av terminaler och de allt större brevbäringssdistrikten som har lett till att brevbärarna tvingas dela ut posten efter mörkrets inbrott, med de risker det medför. Marschen genomfördes till minnet av den 26-årige brevbäraren Tyson Jerome Barnette, som skjöts till döds när han delade ut brev i mörkret i Landover, Maryland, den 23 november ifjol.

Ledningen för APWU sparkades

Mark Dimondstein valdes i höstas till ny ordförande för APWU, som med sina 200.000 medlemmar är det ena av de två stora postfacken i USA (stadsbrevbärarnas NALC är det andra) och det som organiserar bl.a. sorterarna. Orsaken till att ledningen byts ut - många andra poster fick också nya innehavare - är missnöje med den förra mandatperiodens ledare med ordförande Cliff Guffey i spetsen. Dimondstein, som kampanjade tillsammans med andra i "Members first team", som de kallade sig, fick 27.000 röster mot Guffeys 21.000.

De som nu tar över anser att den tidigare ledningen visat en undfallenhet gentemot postledningen och varit ovilliga att samarbeta med NALC. Kritiken gäller det löneavtal som slöts 2010 och som enligt europeisk modell innebär kraftigt försämrade villkor för nyanställda. Den här kategorin av anställda kallas nu för "postal support employees" (visst låter det vackert!) och de tillåts visserligen enligt överenskomsten 2010 att bli fackligt organiserade. Men samtidigt tvingades APWU acceptera deras låga löner, sämre anställningsförmåner och sämre anställningstrygghet. Om ingångslönen tidigare låg på litet drygt 20.000kr/mån är den nu nere i mellan 14-15.000 kr/månad.

Den "stora alliansen"

Den andra anledningen till missnöje med den tidigare ledningen gällde förhållandet till fr.a. det andra stora postfacket NALC. När de förra året bedrev en kampanj för att behålla sexdagarsutdelningen vägrade APWU att ställa upp, "Det är en brevbärrarfråga", ansåg Guffey. "Det är en söndra och härska-mentalitet", säger den nya ledningen som anser att ett nära samarbete mellan samtliga postfack (det finns ytterligare två mindre organisationer) är nödvändigt för att behålla postservicen, jobben och anställningsvillkoren.

Den nye ordföranden Dimondstein påtalar i en intervju behovet av solidaritet och en stor allians:

UNI om avregleringen i postsektorn: "En massiv försämring av anställnings- och arbetsför- hållandena

• UNI, *Union Network International*, är en internationell sammanslutning av fackliga organisationer inom tjänste- och servicesektorn, bland andra postbranschen. I slutet av 2013 publicerade Cristoph Hermann i Global Research en artikel om effekterna av avregleringen och privatiseringen av postservicen. Artikeln baserar sig på UNI:s rapport från 2009: "Vad har avregleringen av postsektorn fått för resultat?".

Rapporten och Hermanns artikel konstaterar att i de länder som har släppt brevmonopolet (framför allt EU men också bl.a. Nya Zeeland) har de nya aktörer som etablerat sig tagit en relativt liten andel av brevmarknaden. Servicen har inte förbättrats och priserna har inte sänkts - vilket inte minst EU påstått skulle bli effekten av deras postdirektiv.

Lönesänkningar

Den främsta effekten av omregleringen har istället blivit sämre och dyrare service för de mindre kunderna och framför allt färre jobb och allmänt försämrade villkor för dem som gör jobbet. I vissa länder, framför allt Holland och Nya Zeeland, har omreglerarna lyckats att helt slå sönder villkoren för de anställda. Lägre löner, färre heltidsjobb, tillfälliga anställningar utan anställningstrygghet och få eller inga sociala förmåner, etc, är det som erbjuds.

Lönerna har, enligt studien, sänkts kraftigt för dem som nyanställts efter omregleringen. Om lönerna för nyanställda brevbärare och sorterare i Sverige enligt mina beräkningar har sänkts med 15-20 procent har de minskat med 40 procent i Holland, 25 procent i Österrike och 30 procent i Tyskland.

Pensionsvillkoren har som regel försämrats och i exempelvis Holland höjer holländska Posten, TNT, nu pensionsåldern för postanställda till 67 år.

Vinnarna

"Vinnarna", sammanfattar Hermann i sin artikel, "är de privata aktieägarna i de tidigare statliga monopolerna och stora kunder, medan förlorarna är privata hushåll, särskilt de på landsbygden, och arbetarna inom postsektorn, vilka har fått erfara att liberaliseringen inneburit en massiv försämring av anställnings- och arbetsförhållandena"

När nu jobben blir färre inom postsektorn beror det inte enbart på de hårda rationaliseringskraven från bolagsmänniskorna. Infö-

randet av maskinell sortering och sjunkande brevvolymer spelar naturligtvis också en roll. Framför allt de sjunkande brevvolymer tas som intäkt för att dels jaga personalen allt hårdare, dels att ytterligare försämrade utdelningen. I flera länder talar man nu öppet om att gå ner till 3-dagarsutdelning och liknande.

Pengarna rinner ut och uppåt

Man bör då erinra sig att även om volymerna i exempelvis vårt land har minskat med ca 20 procent från den all-time-high som uppnåddes vid milleniskiftet så har de tidigare legat på samma nivå som idag - och avsevärt lägre. Då hade vi råd med utdelning varje dag, men inte nu längre. Varför? Därför att de som idag styr våra länder - tillåts styra dem - är inte intresserade av servicen; för dem handlar det om att de och deras kompisar ska berika sig. Därför har de dels plockat av postföretagen godbitar som den finansiella verksamheten; svenska Posten har till exempel tvingats att ge bort både bank och giro till de privata kapitalen och det är väl bara en tidsfråga innan paketen säljs ut till någon av de internationella bjässarna. Dels rinner pengarna uppåt och ut ur postföretagen. Företagen har blivit toptunga med all de onyttiga och överbetalda människor i toppen som följer med omregleringen. Och dessutom har chefslönen höjts kraftigt på alla nivåer - och allra mest i direktionsrummen på Arken, förstås.

Genomför!

Jag har skrivit dessa ord många gånger tidigare och jag vill också upprepa att det här kan pågå bara så länge som vi accepterar det. Inför årets alla val kan det därför, till exempel, finnas anledning att ställa "våra" politiker och även fackliga ledare till svars och kräva att de också genomför de återregleringar och andra justeringar som krävs och som de i svaga ögonblick brukar lova oss!

Jan Åhman

Länk till Hermanns artikel:

<http://www.globalresearch.ca/deregulating-and-privatizing-postal-services-in-europe/5363277>

Länk till UNI-rapporten (på svenska):

<http://www.uniglobalunion.org/sites/default/files/attachments/pdf/UNI%20P%2526L%20Research%20on%20Liberalisation%20-%20SW.pdf>

“Jag tror att vi behöver mycket mer solidaritet mellan de fackliga organisationerna i den gemensamma kampen i en tid av kriser. Jag tror att vi måste arbeta hårdare tillsammans med arbetarrörelsen, med AFL-CIO. Jag tror att vi måste arbeta hårdare tillsammans med folket i det här landet och deras organisationer.

Jag kallar det den stora alliansen. När vi tar över ledningen den 12 november kommer vi omedelbart att ta initiativ till att bygga en stor allians med det här landets folk, pensionärsorganisationerna, organisationer för mänskliga rättigheter, veteranernas organisationer, företagarorganisationer, organisationer som representerar folk i lokalsamhällena, för att bygga en allians för att försvara vår nationella “skatt”. Folk i det här landet vill verkligen försvara posten. Den är en del av vårt samhälle. Den är en del av vår hembygd. Vi tror att om folk får möjligheten, kommer de att stå upp och försvara deras rätt till en allmän postal service.”

Storbritannien

Den brittiska konservativa regeringen verkställde i oktober ifjol sitt beslut att privatisera Royal Mail. 52 procent av aktierna såldes och dessutom till ett underpris, på samma sätt som den svenska högerregeringen delar ut statliga bolag på förmånliga villkor till Wallenberg och andra deras kompisar.

CWU, som är det fack som organiserar de postanställda, bedrev under flera år en hård och till en början framgångsrik kampanj mot privatiseringen. Till exempel lyckades man – med draghjälp från den ekonomiska krisen 2008 – stoppa den dåvarande labourregeringens privatiseringsplaner. CWU genomförde i juni förra året en undersökning bland sina medlemmar där hela 96 procent uttalade sig emot en utförsäljning. Oppositionen fortsatte att växa bland medlemmarna och till slut beslöt förbundsledningen att utlysa en strejk som formellt handlade om de nya lönerna men i praktiken uppfattades av alla som en kampåtgärd mot privatiseringen. So far so good.

Politiskt spel

Upplösningen blev ett politiskt spel av gängse svensk och brittisk socialdemokratisk typ. CWU:s ledning beslöt att genomföra den medlemsomröstning som krävs enligt thatcher-brittisk lag, först efter att utförsäljningen verkställts. Strejken utlystes till den 4 november. I sista minuten avblåste man dock strejken med motive-

ringen att den formellt inte handlade om privatiseringen utan om villkoren i de nya avtalen. Eftersom förhandlingar inletts och en uppgörelse ansågs möjlig behövdes därför ingen strejk. Bakom detta beslut finns en vidare förklaring. Vid brittiska LO:s (TUC) kongress 2013 antogs en motion som gav labour mandat att åternationalisera Royal Mail om högerregeringen privatiserade det. Labours konferens ställde sig bakom TUC:s beslut. MEN –

förändras. Dessutom avsäger sig CWU strejkrätten under avtalsperioden, i varje fall på nationell nivå: genomför man en strejk upphör Royal Mails skyldigheter att gälla.

Löneavtalet

I samband med de övergripande villkorsförhandlingarna har avtal också slutits om löneökningar för tiden från den 1 april 2013 till 4 april 2016. Sammanlagt uppges

EU-parlamentet i Bryssel, oktober 2011.

fyra dagar efter labours konferens förklarade partiets ledning att en åternationalisering är utesluten. Detta beslut tog sedan CWU:s ledning till intäkt för att avblåsa strejkkampen mot privatiseringen. Känns växelspelet igen?

Villkoren

Nu återstår frågan om villkoren för de anställda i det privatiserade Royal Mail. Ett preliminärt avtal har slutits och finns utlagt på nätet, länk finns från Årstaklubben hemsida. Även här verkar man ha valt en “svensk” lösning. De anställda får i stort sett behålla sina villkor och man är överens även om sådant som att ingen outsourcing ska ske, inte heller av exempelvis personalavdelningarna (HR), ingen verksamhet ska säljas ut, nyanställda får motsvarande villkor som redan anställda, man ska tillsammans verka för att Royal Mail även i fortsättningen ska vara den operatör som ansvarar för den samhällsomfattande posttjänsten (USO), etc. Löftena gäller till 2017 eller 2019, litet olika beroende på vad det gäller.

DOCK reserverar sig arbetsgivaren mot följderna av politiska beslut där exempelvis den samhällsomfattande posttjänsten

avtalet vara värt 9,06 procent för hela treårsperioden. Baslönerna höjs med 3 procent 1 april 2013, 3 procent 7 april 2014 samt 2,8 procent 6 april 2015.

Nu ska avtalet ut i organisationen under januari 2014 för att till slut underställas en medlemsomröstning. Fortsättning följer ...

Portugal

Den portugisiska regeringen sålde i början av december ut 70 procent av portugisiska Posten, CTT Correios de Portugal, till privata investerare.

CTT värderades då i sin helhet till 7,5 miljarder SEK.

Chilenska postisar strejkade sig till högre lön

Chiles postisar gick i strejk den 7 augusti 2013 för kravet om högre lön. De begärde en löneökning på 600 kr/månad. En postanställds lön när idag knappt upp till den chilenska minimilönen på 2.500 kronor/månad. Om man jobbar på golvet vill säga. En orsak till den bittra kampen är nämligen också den stora skillnaden i löner, ledningen (“executives”) får 80 gånger mer betalt. Strejken berörde alla delar av företaget. De strejkande värdjade

till allmänheten om stöd och förståelse för deras kamp: "De låga löner och dåliga arbetsförhållanden som råder inom postsektorn", sade man i ett uttalande, "leder till en stor personalomsättning där många bara stannar några få månader tills de hittar något bättre vilket gör att kvaliteten på servicen blir lidande".

Strejken avslutades – framgångsrikt, verkar det som – efter drygt tre veckor och arbetet återupptogs i full skala den 29 augusti. Resultatet blev en lönehöjning på drygt 500 kr/månad samt ett engångsbelopp på 12.800 kronor.

Österrike - Solystic

Österrikiska Posten bygger just nu en ny paket- och brevsorteringsterminal vid en motorvägsknut i Allhaming utanför Linz. Terminalen ersätter den nuvarande som ligger vid Linz centralstation. 1,6 miljoner brev och 100.000 paket per dygn ska sorteras av 650 anställda i de småbrevs- och storbrevsmaskiner som levereras av Solystic respektive Siemens. Det tyska företaget Budde Handling tillverkar paket-sorteringssystemet.

Terminalen – med en yta på 82.000 kvm – kostar ca 450 miljoner SEK att bygga och beräknas vara i full drift i september i år.

Österrikiska Posten är med sin omsättning på drygt 20 miljarder SEK per år och 21.000 anställda ungefär hälften så stort som Postnord. Företaget är bolagiserat och börsintroducerat men staten äger än så länge en majoritetspost på 51 procent. De österrikiska brevvolymer låg på en oförändrad nivå fram tom 2008 men har därefter minskat med sammanlagt ca 15 procent tom 2013. Paketvolymer har, å andra sidan, ökat med 50 procent.

Helt i linje med EU-politiken har antalet heltidsanställda minskat med en fjärdedel och lönerna har – enligt en UNI-rapport – sänkts med 25 procent från 2008.

Solystic kommer att leverera fler småbrevsmaskiner till de österrikiska terminalerna, sammanlagt 20 Star Duplex.

Österrikiska posten har, liksom exempelvis Postnord, däremot köpt storbrevsmaskinerna från Siemens. För att stärka sin position på den marknaden har Solystic nu inlett ett samarbete med japanska Toshiba – som man konkurrerar med på småbrevsmarknaden! – för att utveckla sitt storbrevskoncept, Top2000.

Solystic (tidigare Alcatel) ägs numera av det USA-baserade Northrop Grumman, en av världens största krigsmaterialtillverkare..

Postexpo 2014

Den stora branschmässan *Postexpo* hålls i år i Stockholm den 23 - 25 september. Den som är intresserad av att se den senaste utrustningen för både brevbäring och terminaler rekommenderas ett besök. Inträdet till utställningen är gratis bara man registrerar sig på hemsidan, www.postexpo.com. De seminarier / föreläsningar / debatter som hålls måste man dock som regel betala (dyrt) för att få delta i.

Belgisk brevlåda.

Nya Zeeland - Australien

Nya Zeeland har ju länge gått i spetsen för att försämrade postservicen och personalens arbetsvillkor. Nu tar man ytterligare ett steg – som kommer att följas av andra postföretag, var så säkert – genom att begränsa utdelningen av standardbrev till tre dagar i veckan i städerna (idag har man sexdagarsutdelning). Landsbygden får tillsvidare behålla femdagarsutdelning.

Ytterligare 1.500 - 2.000 anställda kommer att sägas upp till följd av beslutet.

Joe Gallagher, ordförande i postfacket EPMU är mycket kritisk till försämringen i servicen och de förlorade jobben:

– Storleken på nedskärningen kommer som en chock för våra medlemmar, säger han i intervju i *Postal Technology*.

Även i grannlandet Australien sjunker brevvolymer och den delen av verksamheten sägs gå med förlust. Här har ledningen för Australia Post, som ännu är statsägt, angripit frågan litet annorlunda. Man har skickat ut en nätenkät till kunderna där de får svara på

frågan om de är beredda att betala en årlig avgift på 30\$ för att slippa en tredagarsutdelning och även i fortsättningen få breven utdelade varje dag.

Israel

I Israel, där Posten länge haft stora problem och befinner sig på ruinens brant, väljer man att gå ett steg till. Enligt en artikel i *Haaretz* den 23 december tänker man, förutom att på svenskt vis sälja av matsilvret (fastigheter mm), minska utdelningen till två (!) dagar per vecka för att därigenom kunna sparka 2.000 av de 7.500 anställda!

Ryssland

Ryska Posten – med 350.000 anställda – meddelade i höstas att de skulle höja lönerna för första gången på fyra år. En tredjedel av personalen får i den första omgången sina löner höjda med 15 procent. Dessutom förbättras en del sociala förmåner. Övriga anställda får sin villkor förbättrade under 2014. Beslutet meddelades av den nytilsatte postchefen Dmitry Strashnov vid en fackföreningskonferens.

Inte så mycket av partsförhandlingar, om man säger så.

De feta katterna vill alltid ha mer

Chefen för belgiska posten, *bpost*, som det numera heter i den bolagiserade världen, Johny Thijs, hade förra året en årslön på ca 10 miljoner, omräknat i svenska pengar. Efter kritik mot den höga lönen beslöt den belgiska regeringen, som fortfarande äger en majoritet av bolaget, att cheferna för *bpost* och några andra statliga bolag fick uppgå till högst 4,5 miljoner plus en 30-procentig bonus. Då tackade Thijs för sig och gick.

Bpost listas på börsen i Bryssel sedan det privata riskkapitalbolaget CVC Capital förra året noterade sina aktier i bolaget där och sålde ut en del av sitt 49-procentiga innehav. I december meddelade CVC att man säljer ut sin resterande andel. Man köpte aktierna 2005 för 2,7 miljarder SEK och sålde dem nu för 12,6 miljarder, en nätt liten reavinst! CVC ägde fram till fusionen mellan danska och svenska Posten även aktier i Post Danmark, aktier som man sålde tillbaka till danska staten för en okänd summa.

Både den här affären och den för lågt prissatta utförsäljningen av Royal Mail visar att det 1. fortfarande finns pengar att göra på brevmarknaden och 2. Att dessa utförsäljningar till stor del är ännu en metod för att berika de 1 procenten i toppen på våra samhällen.

Jan Åhman

Jan Åhman är pensionerad sorterare och fackföreningsman.